

SBUF *informerar*

Bättre arbetsmiljö på väg

Inom Bygghälsans ramprojekt Markprogrammet utförde Skanska AB under 1985 och 1986 ett utvecklingsprojekt med syfte att från arbetsplatsens synvinkel föreslå åtgärder som förbättrar arbetsmiljön och säkerheten vid vägbeläggningsarbeten.

Den särpräglade situationen på ett beläggningsarbete, som skiljer sig från andra arbeten på en väg, med miljöpåverkan från många håll krävde en särskild utformning av studien. Problemkomplexet måste först brytas ned och varje del särbehandlas innan man kunde presentera ett samlat förslag. Här gjordes följande indelning:

- trafiken
- varselutrustning och avstängningsanordningar
- beläggningsmaterial
- maskiner
- handredskap och gemensam utrustning
- arbetskläder och personlig skyddsutrustning.

Resultaten bygger på intervjuer med

- beläggningspersonal
- skyddsingenjörer
- trafikingenjörer
- maskinhållare
- leverantörer och tillverkare av material och utrustningar.

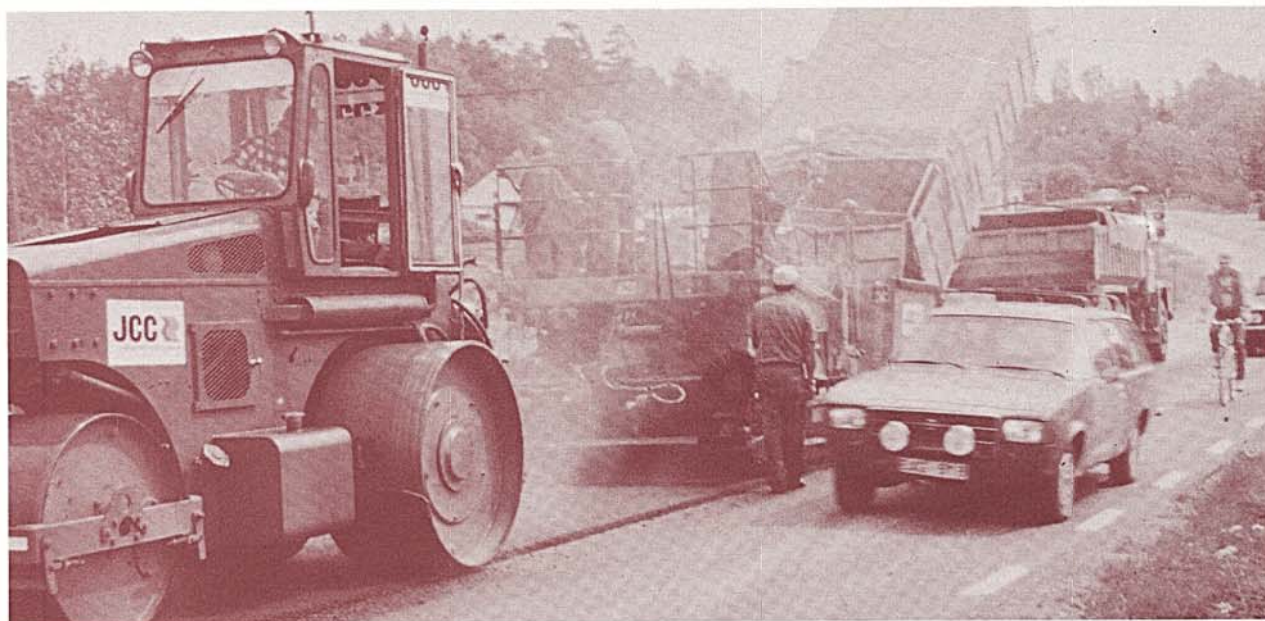
Härutöver gjordes arbetsplatsstudier och provningar.

Någon slutlig utvärdering av förslagen är inte gjord och allt är inte genomfört. Inriktningen är emellertid utstakad och i några fall är fortsättningen redan planerad.

Den dominerande miljöfaktorn anses inte helt oväntat vara:

- trafiken med alla följdverkningar.

Men det kom lite överraskande att man ute på fältet betonade problemet med sådant

eftertryck. Traditionella arbetsmiljöproblem betraktas som småsaker i jämförelse med detta. Alla ansträngningar bör därför göras, framförallt genom långsiktig planering, för att så långt det är möjligt separera allmän trafik och beläggningsarbeten på alla slag av gator och vägar.

Ett axplock från en lång rad förslag:

- Trafiklotsning där omledning inte kan ordnas på smala landsvägar
- Heltäckande arbetskläder, allt i orange färg, även huvudbonad, i lätt och luftig väv
- Kall vägbeläggningsteknik
- Fjäärmanövrering av asfjätlläggare
- Modernisering av statiska trevalsvältar
- Förarplacering i vältens båda färdriktningar
- Intern kommunikation via radio
- Lätt justerbara brunnar och ventiler för montering i befintliga konstruktioner
- Bruksanpassade skyfflar och rakor
- Endast **en** skylt för vägbeläggningsarbete, som symboliserar alla faromoment och störningar som kan tänkas förekomma.

Förslagen kan möjligen utformas på annat sätt och en del kan nog ifrågasättas av andra intressenter. I första hand ska de ses som en illustration av tankarna hos dem som arbetar på fältet.

Det viktiga är att man tar vara på värderingar och prioriteringar, bakgrundsbeskrivningar och problemanalys. Där kan författare av anvisningar, föreskrifter och lagar, liksom andra med anknytning till beläggningsverksamheten, finna uppslag och ledning i det fortsatta arbetet.

— — — — —

Resultatet från utvecklingsprojektet presenteras i rapporten *Bättre arbetsmiljö på väg* av Per Tyllgren. Den kan beställas genom Byggförlaget tfn 08-663 51 00 till ett pris av 110 Kr + moms.

Ytterligare information lämnas av Per Tyllgren, HN Anläggning AB, tfn 040-41 14 70, tidigare Skanska AB.